ԴԱՐԱՆ, ԻՄԱՍՏՈՒԹԵԱՆ

✣ ✣ ✣

[illegible]

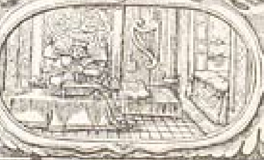

ՈՍԿԵԱՅ ԴՈՒՌՆ ԴՊՐՈՒԹԵԱՆ

Վասն
Նորընկալ դեռաւսկերտ և խաւ-
կաւղարժ Մանկանց Հայ-
կազնեաց։

Յորժամայ երկաւտրութեամբ
Մատթէոսի՝ և Ղուկասու
Տեառց Գողթաց Վանանդ
գեղջեաց։

Տպեալ՝ ի Տպարանի Սրբոյ Է-
ջմիածնի եւ Սրբոյ Սարգսի
զաւրավարի։

Ի Հայրապետութեան ա-
մենայն Հայոց Տեառն
Նահապետի։

Յամի Տեառն 1699։

ՅԱՄՍՏԵՐԴԱՄ։

Լա 1580

Եթէ մարտնչի ոք յոյժ՝ ոչ պսակի, եթէ ոչ ըստ օրինին մարտիցի։ Բ. Տիմ. Բ. 5.

Յունարէն.

Լաւն աթլէ՛ տես, ու բռնադիա նմեանց, նման մի՛ համբիմա աթլէ՛տին

Լատիներէն.

Ո՞ւր չէ՛ րթեառ ևս ազատ, նմա կորճանառայ՝ ներսի ըճշմարտու-
թեանցն ըրթանալեռյիա.

Դասաւորեալն զօղթ նահանգէ
Ա․ օրհնա օրրուայ զծեռ գազանէ․
մինչ և յ՚ադօթս ՚ի մէջ օրբար,
զի բաւականցի ՚ի չար ալեաց։

Սրբոյն Լուսաւորչին մերոյ.
Յանուն Հօր եւ Որդւոյ
եւ Հոգւոյն Սրբոյ.
✠ Օգնեա՛ ինձ.

Ա Բ Գ Դ Ե
Զ Է Ը Թ Ժ
Ի Լ Խ Ծ Կ
Հ Ձ Ղ Ճ Մ
Յ Ն Շ Ո Չ
Պ Ջ Ռ Ս Վ
Տ Ր Ց Ւ Փ
Ք Օ:

Նօտրագիր գրեր։

Ա Բ Գ Դ Ե Զ Է Ը
Թ Ժ Ի Լ Խ Ծ Կ
Հ Ձ Ղ Ճ Մ Յ Ն
Շ Ո Չ Պ Ջ Ռ Ս Վ
Տ Ր Ց Ւ Փ Ք Օ։
ՈՒ ՏՐ ԵՃ

ա բ գ դ ե զ է ը թ ժ ի լ խ ծ
կ հ ձ ղ ճ մ յ ն շ ո չ պ ջ ռ ս վ
տ ր ց ւ փ ք օ ֆ և։

Միջակագիր գրեր։

Ա Բ Գ Դ Ե Զ Է Ը Թ Ժ
Ի Լ Խ Ծ Կ Հ Ձ Ղ Ճ Մ
Յ Ն Շ Ո Չ Պ Ջ Ռ Ս Վ Տ
Ր Ց Ւ Փ Ք Օ Ֆ։
ՈՒ ՏՐ ԵՃ

ա բ գ դ ե զ է ը թ ժ ի լ խ ծ կ հ
ձ ղ ճ մ յ ն շ ո չ պ ջ ռ ս վ տ ր
ց ւ փ ք օ ֆ և ։

ա բ գ դ ե զ է ը թ ժ ի լ խ ծ կ հ ձ ղ ճ մ յ ն
շ ո չ պ ջ ռ ս վ տ ր ց ւ փ ք օ ֆ և ։

Փոքրագիր տառերն։

Ա Բ Գ Դ Ե Զ Է Ը Թ Ժ Ի Լ Խ Ծ Կ
Հ Ձ Ղ Ճ Մ Յ Ն Շ Ո Չ Պ Ջ Ռ Ս
Վ Տ Ր Ց Ւ Փ Ք Օ ։ Ֆ

ա բ գ դ ե զ է ը թ ժ ի լ խ ծ կ հ ձ ղ ճ մ յ ն
շ ո չ պ ջ ռ ս վ տ ր ց ւ փ ք օ ֆ և ։

ա բ գ դ ե զ է ը թ ժ ի լ խ ծ կ հ ձ ղ ճ մ յ ն շ ո չ
պ ջ ռ ս վ տ ր ց ւ փ ք օ ֆ և ։

Ձայնաւորք։

ա ե է ը ի ո օ ւ ։

Երկբարբառք։

աւ եւ կամ և էւ ըւ իւ ու

այ. ոյ։

Ածք։

Աբ. եբ. էբ. ըբ. իբ.
ոբ. օբ. ուբ. այբ. ոյբ։
Բա. բե. բէ. բը. բի.

բո

բմ բմ՛ • բմէ՛ • բոյ՞ • բոյ՞ •

Բաւ՛ • բեւ • բէւ՛ • բըւ՛ բիւ՛

Եաբ, եագ, եադ, եազ

եաթ, եաժ, եալ, եախ

եած, եակ, եահ եաձ, եաղ

եաճ, եամ, եայ, եան, եաշ

եաչ, եապ, եաջ եառ, եաս

եավ, եատ եար, եաց եաւ՛

եափ, եաք, եաֆ :

Իւր, իւգ, իւդ, իւղ • եւ

Ութ, ուժ, ուլ, ուխ • եւ

Ոյծ, ոյկ, ոյձ, ոյղ ոյճ ոյն :

[illegible] :

Ադամ • Սէթ • Ենովս •

Կայնան • Մաղաղիէլ •

Յարեդ Ենովք Մաթու-

սաղայ • Ղամէք • Նոյ •

Սէմ

Սեմ Արփաքսադ, Սա-
ղայ Եբեր Փաղեկ Ռա-
գաւ Սերուք Նաքովր,
Թարայ:

Անուանք Նահապետացն:

Աբրահամ Իսահակ Յա-
կոբ Ղեւի Կահաթ Ամրամ

Անուանք Մարգարէիցն:

Մովսէս Դաւիթ Սողոմոն
Յոբ Եսայեաս Երեմիաս
Եզեկիէլ Դանիէլ Յովսէ
աս Յովէլ Ամովս Աբդի
աս Յովնան Միքիաս Նա-
հում Ամբակում Սոփոնի
աս Անգէաս Զաքարիաս
Մաղաքիաս:

12 Առաքելոցն Անուանք:

Պետրոս որ և Կեփաս և Անդրէ

Ան

Անդրէաս՝ եղբայր Պետրոսի. Յակոբոս Զեբեդեայ և Յովհան նէս եղբայր նորին, որք անուա նեցան Որդիք Որոտման. Փի լիպպոս. Բարթողոմէոս. Թով մաս. Մատթէոս. Յակոբոս Ալփեայ. Ղեբբէոս որ կոչե ցաւ՝ և Յուդաս Յակոբեան ասի. Սիմոն, կամ Շմաւոն Կա նանացի, որ և Նախանձայոյզ. Յուդաս Իսկարիովտացի, որ մատ նեաց Հրէից զՏէրն մեր, և ե ղև որդի կորստեան, որոյ Մա տթէոս վիճակեցաւ առնու՝ ի ձե րոյ Մատաթեայ։

12 Կենդանակերպք.

Խոյ. Ցուլ. Երկուորեակ. Խեցգետին. Առիւծ. Կոյս. Կշիռ. Կարիճ. Աղեղնաւոր. Այծեղջիւր. Ջրհոս. Ձուկն։

12 Ամիսք Տարւոյն.

Յունուար. Փետրուար Մարտ Ապրիլ Մայիս Յունիս Յուլիս Օգոստոս Սեպտեմբեր Հոկ տեմբեր Նոյեմբեր Դեկտեմբեր։

Հ–

Հայոց.

Նաւասարդի Հոռի Սահմի Տրէ Քաղոց Արաց Մեհեկի Արեգի Ահեկի Մարերի Մարգաց Հրոտից Աւելեաց.

Արևելք.

Շամս Ադար Շուբաթ Նիսան Ապրիլ Մայիս Յունիս Յուլիս Օգոստոս Սեպտեմբեր Նոյեմբեր Դեկտեմբեր.

Եօթն Խորհուրդք.

·Մկրտութիւն Դրոշմութիւն Հաղորդութիւն Ապաշխարութիւն Ձեռնադրութիւն Կարգաւորութիւն Ամուսնութիւն.

Եօթն Աստղ Մոլորակն.

Երևակ.	Զոհալ	♄.
Լուսնթագ.	Մուշթարի	♃.
Հրատ.	Մարրիխ	♂.
Արեգակն.	Շամս	☉.
Լուսաբեր.	Զոհրա	♀.
Փայլածու.	Օտարիտ	☿.
Լուսին.	Կամար	☾.

Եօթն Հրաշալիքն.

[illegible]

Չորք եղանակք տարւոյն.
Գարուն ամառն աշուն ձմեռն.
4 Կողմանք Աշխարհի.
Արեւելք արեւմուտք հիւսիւս հարաւ.
Չորք Մասունք Աշխարհի.
Ասիա ամերիկա ափրիկէ եւ եւրոպա.
4 Գետք Դրախտին.
Փիսոն գեհոն տիգրիս եւ եփրատ.
4 Տարերք.
Հող, Ջուր, Օդ, Հուր.
4 Հեղուկք.
Արիւն սեւ մաղձ դեղին մաղձ մաղաս,
4 Առաքինութիւնք.
Զգօնութիւն, արիութիւն, ժու-
ժկալութիւն, եւ արդարութիւն.
4 Գործք Թուաբանութեան.
Գումարել հանել բազմացուցա-
նել՝ եւ բաժանել.
4 Մասունք Քերականութեան.
Գիր, վանկ, բառ՝ եւ բան.

Գուռն

Գործոյն Քերականութեան.

ՔԵՐԱԿԱ ՆՈՒԹԻՒՆ

է արհեստ բարւոք խօսելոյ և ուղղապէս գրելոյ.

Մասունք Գործականք և ուղղաձիգք Քերականութեան են չորք. Ուղղագրութիւն, Առոգանութիւն, Ստուգաբանութիւն և Կետադրութիւն.

Մասունք ուղղելիք և ՚ի գործածելիք են և չորք. Գիր, Ձայն, Բառ, և Բան.

Գիրն ուղղի յՈւղղագրութենէ. Ձայնն՝ յԱռոգանութենէ. Բառն՝ յՍտուգաբանութենէ. Բանն, ՚ի Կետադրութենէ.

Գիր որ և Տառ՝ [illegible]

տալի, է առաջին՝ և հաստա-
տուն՝ և ներքին ձայնից. բա-
ռից՝ և բանից։

Գիրն Հայոց գտաւ յամի Տն 422. Մեսրոպայն շնոր-
հօք և երկնաւորութեան բաղ
ձերանօք Հայոց Սրբոյ
Իսահակայ մերոյ Հայրա-
պետին՝ և Մեսրոպայ
Լուսամիտ Մաշտոց վարդապետին։

Յառաջ տառք մերոյ ազգին էին թւով 36. իսկ յետոյ ի Յո-
հաննէն, ո՛ւ Փ. ընդ որս լինին
միահաղոյն 38 տառք։

Մ. յս 38 տառից 8 են ձայնաւ-
որք. որք ինքնաձայնք միայն՝ և իւ-
րեանց ձայնս հանեն. նաև զբաղա-
ձայնս հնչեցուցանեն. և են այ-
սոքիկ. ա. ե. է. ը. ի. ո. օ. ու.
Բաղաձայնք են 30. որք 'ի ձայ-
նաւորաց առանձին զձայնս. զի են
քեանք

քեամբք միայն և իւրովի ոչ կա-
րեն ձայն հանել առանց նոցա ։
Յ․ տառս է կարճ և բաղաձայն
Ի․ որպէս՝ Հայր հաիր, լոյս՝ լուիս
Դ․ բաղաձայն տառքն են տասն
խառնք յոյրք տառաւորք և թաւք
որք թաւ ձայնով արտաբերին՝ և
են․ գ․ թ․ խ․ չ․ ջ․ ռ․ ց․ փ․ ք․
Տասն և մէկն լերկնաքն՝ և բա-
րակ․ լ․ ծ․ կ․ ճ․ մ․ ն․ շ․ պ․ ս․ տ․ ր․
Միւսն՝ միջակք․ բ գ դ ժ ձ ղ։
Չորքն նայք և կակուղք․ զ մ րն
Մեռատածքն կիսաձայնք․ գ ժ խ
ծ մ ն շ ռ ս ր ց․ Սրնգականքն այ
ատքիկ․ բ գ դ զ թ ժ խ ձ չ ջ ռ
ց փ ք փ․ ատքն կրճնակք՝ զի ի բա-
բանիւք կրճնակ գիր յերկուց
բաղաձայնից զօրանայ։
Բայ բոլորանուն տառից գործոյն ծա-
նօթք Բեւեռագիրն՝ և Նօտրգրու-
թեանց։
Տառից մի բոց այլքն առնն մար-
ծնած իբր․ որք զօրութիւն միաբանու-
ութեան՝ ի մէջ բառին՝ և են այ-
ատքիկ․ [illegible]։

Մ․ յլքն

Ձայնն գլխաւորք. ա ե է ը ի ո ւ
ձայնք. Ձայն՝ Կիսաձայնք. [illegible]. Ձայն
Սաստիկք. [illegible].

[illegible]

Կարգ և դասաւորութիւն տառից են
ութ. փ բ պ մ. խ ք գ կ. թ դ տ.
ց ձ ծ զ ս. շ ժ. ղ ն. ջ չ. ռ ր.

[illegible]

Ի գրոյ յառաջանայ ձայնն. ի ձայնից բառն և ի բառից բանն.

Կէտք են երեք. ստորակէտ, միջակէտ. և վերջակէտ.

Ոլորակերպք. շեշտ բութ և պարոյկ. Հագագք երկու՝ թաւ և լիր. Նշանակք երկու. ապաթ և երկար. Կէտք են և ս երկու. ենթամնայ, և մակակէտ՝.

Վանկ է ձայն, կամ հնչումն յօդաւոր:

Բառ է ձայն յօդաւոր՝ և նշանակող:

Բառից կարգ, և դասք տա-

Հայս են թ. Անուն Դերանուն Բայ Ընդունելութիւն Յօդ Առանուն, որ և նախդիր. Առբայ կամ մակբայ Շաղկապ, և Միջարկութիւն.

Անուն է բառ հոլովական, և անժամանակ.

Բայ է բառ լծորդական, և ժամանակաւոր.

Դերանուն է բառ թերի՝ հոլովական փոխան անուան դիմորոշ.

Ընդունելութիւն է բառ յանուանէ և ի բայէ հաղորդեալ.

Յօդ է բառ հոլովական՝ առընչական, և անժամանակ.

Նախդիր է բառ անհոլով՝ որ կից և առընթեր անուանց երթայ.

Մակբայ է բառ անհոլով կից և առընթեր բայից.

Շաղկապ՝ է բառ անհոլով՝ կապող երկուց՝ կամ յոլով բառից.

Միջարկութիւն է բառ անհոլով ախտից կամ կրից նշանակող.

Տեսակ բառից են երկու. Նախագաղափար, և՛ հոգի. Ընդգա

ղական, կամ ածանցական՝ որպ
հոգևոր.

Չէ բառից ներք. Պարզ, Տուր. Բարդ՝ Հրաժեշ. Յարաբարդ՝ Հրաժեշտակի.

Բ.րդ՝ Չէ, Տեսակ և Կազմ են և առին Հասարակ պարագայք, կամ պատահմունք ամ բառից. Նաև յատուկ՝ և առանձին պարագայք՝ կամ պատահմունք բառից. որպիսիք են որակութիւն բանակութիւն, սեռ՝ անձ, հոլով՝ թիւ՝ ժամանակ՝ եղանակ, դէմ՝ ձևորդութիւն, Նշանակութիւն՝ և այլ. Որոց ճառելոց է ի միջին՝ ուր է անդէն՝ նաև և այժմ.

Բան է շարադասութիւն յօդոյ՝ և զանազան բառից.

Լուծեալ՝ և Նորապէս փոփոխեալ ամ տեսակ բառից. յօդեմ նախ յասելով ազա ընդէ. Ս. Հրեղէն Ա. Հաւատոյս.

Ի մեծ գոյն բերանս

Համարեն պարզ անուանք, որք ըմն յայս ձայնաւորաց ունին.

ոէ.

ռէ․ օա, ըն հոլովս և՛ ի ծորդու
թիւնս անխառնատեսան․ և որք
ունին, է․ ա․ չքամանն․ իսկ որք ու
նին՛ է․ փոխեն ըղ է՛ ի ի․ օրինակ
Մ․ մայ, գանձ՛ ձի․ ձեմ․
Դ․ մայ, գեղ՛ գղ․ գեմ․
Ծ․ մայ, գործ՛ ծղ․ ծեմ․
Ն․ մայ, տան՛ նի․ նեմ․
Թ․ մայ, նեւթ՛ թղ․ թեմ․
Ր․ չքամայ, գիր՛ գրղ․ գրեմ․
Ու․ չքամայ, սուր՛ սրղ․ սրեմ․
Ի․ փոխի՛ ի է, սէր՛ սիրղ․ սիրեմ․
Իսկ քառք՛ որք ունին ոյ և զայլ
որ իշ մեա քաղաձայն գենի ոյ՛ որ
պիտիք են․ յոյս՛ լոյս՛ յոյլ՛ փոյթ
լոյծ և այլ․ ըն հոլովս և՛ ի ծոր
դութիւն փոխարինեն ըղ յ՛ ի ու․
ով՛ յուսոյ յուսալ՛ լուսոյ լու
սել՛ փութոյ փութալ․ և այլ։
Որոյ երգեալ՛ խմնզոյս եւ, զի
Նոյն համայնք Մ․ բամեն․ Մէ
բաղկանութեն վերջանան քառա
գիմն վերջուծոյութն՛ յր․ եմ․ ամ
ամ․ և իմ․ զորս նամ այս հետեւեալ
նորագիւմ զանազանութեան գիւ
տաւ

բաւ ծնմոց կարէ ընթերցել՝ մինչ թէ՝ ըն կատարեալ ժամանակս՝ և յ'աստանօր , նաև , ըն հրամայականս երկրորդ՝ և երրորդ ընթերցութեան՝ որք վերջանան ամ , և ամ , բայց անանք փոխեն զընդհանուր շաւիղն և զկարգն . Բայց՝ զորինչ գրեմք աստ , եթէ գեղակիրթ Մանկունք բարեր 'ի միտ առցեն , դիւրաւ անկարգ բայիցն վերահասու լինին , երբ հնչեն , և բան Դասատուաց հանդիպին . յԱյս հետևեալ գաղափարսն՝ որ այսպիսի – նշանեալ են՝ անդ անկարգ՝ և որ տալի բայք փոփոխին .

Ա.	նե	րև	ութ .	
Ել.	Ալ.	Ուլ.	Իլ.	
Եմ.	Ամ.	Ում.	Իմ.	[illegible]
ես.	աս.	ուս.	իս.	[illegible]
է.	այ.	ու.	ի.	[illegible]
եմք.	ամք.	ումք.	իմք.	[illegible]
էք.	այք.	ուք.	իք.	[illegible]
են.	ան.	ուն.	ին.	[illegible]

Եւ

Հարց՝ և Պատասխանի Նախադրական։

Հ. Որպէ՞ս կենաս յ՚ մի մերայ
Պ. Խոհեմութը՛ և Օգտութ։
Հ. Զի՞նչ է խոհեմութի. ուս տի ծնաւ, և զի՛նչ գործս ունի։
Պ. Խոհեմութի է հանճար մը տաց, որով կարէ որ զինչ օգտ ակի հասանել՝ և զայլս ուղ ղել. ծնաւ սա՝ ի փորձութեանց՝ և ՝ի պատմութեանց. գործ և պաշտօն սորին է, խորհիլն՝ և ընտրելն ըստ չափու, և զբարին, և զամենայն որինչ՝ ի կենցաղումն է, գովելին՝ և պարսաւելին. ՝ի կերպարանել բարւոք զամենայն բարիս. յիշելն՝ ի գեղեցիկ ժամանա կի զպիտանին՝ և զանցեալսն։
Հ. Զի՞նչ է օգտութի. և քանի մասունս ունի։
Պ. Օգտութի է այժմ մտաց և յա ժամութի կամաց, որով որ բար ձոր կենայ՝ և կայ. զերկուս մա սունս ունի, զառաքինութի՛ և

զնա

զհամեստութիւն · առաքինութիւն
է բարեպաշտութիւն յԱ՟ծ, և
առ Ա՟ծ · Զի՞ ուղիղ կրօն յԱ՟ս
տուած և ուղիղ գիտութիւն Ա՟յ
խոկ՝ համեստութիւն է ուղիղ կե
անք ՚ի բարեպաշտիկ վարս, և ՚ի
պարկեշտագնաց բարս՝ ընթացս
և ՚ի գործս, յորինեալ ՚ի մի և
՚ի պարկեշտ կանոնս ։
Հ. Զ՞Անուն ցեղ կրօն կայ ՚ի մէ
ջոյ այս աշխարհիս աշխարհին ։
Պ. Չորք գլխաւորք · Զի՞ ՚Ի՞ Քրիս
տոնէից՝ Հրէից՝ Մահմետականաց,
և Կռապաշտի կրօն · Հինգեր
որդն ոչ կրօն, այլ՝ ժանդ մահա
բեր, և խաւարարիչ համօրէն կրօ
նից · նաև՝ վատթար քան զամ
վատթարն, որ է անանձն · զի ոչ
ինչ Ա՟ծութիւն ընդունի, ոչ
Ճշմարիտ՝ և ոչ սուտ ։
Հ. Ունիս դաւանօղեար կրօն · և
որպիսի կրօն ունիս, ասա ։
Պ. Այո ունիմ կրօն · և է իմ
կրօն՝ Ա՟ծպաշտութիւն, և Հաւատ
Քրիստոնէութեան ։

Հ.

Հ. Ո՞րն է կրօնն Քրիստոնէութեան,
Պ. Ի պաշտօն պատուել՝ եւ մեծա-րանք Ճշմարիտ Աստուծոյն. բոլորիւ սրտիւ, 'ի բոլոր սրտի, եւ 'ի բոլոր սրտէ գոհանալով փա-ռաւորելով՝ եւ գովաբանելով զնա հանդերձ ոգւ՝ եւ ընտիր պաշտօնիւք.

Հ. Ո՞րն է Աստուած.
Պ. Էութիւն անեղ՝ եւ անճառ. Աստուածութիւն անփոփոխ անհուն ան-չափ անսկիզբն անվախճան ամե-նիմաստ՝ եւ ամենակալ Տէր. Արարիչ արարածոց՝ եւ Պատ-ճառ պատճառաց. Էութեամբ բը-նութեամբ եւ Աստուածութեամբ մի. իսկ Ան-ձամբ՝ եւ անձնաւորութեամբ երեք. Հայր՝ Որդի՝ եւ Հոգի Սբ.

Հայր ոչ է Որդի. Որդի ոչ է Հոգի Սբ. Հոգի Սբ ոչ է Հայր. Հայր է Ած. Որդի է Ած. Հոգի Սբ է Ած.

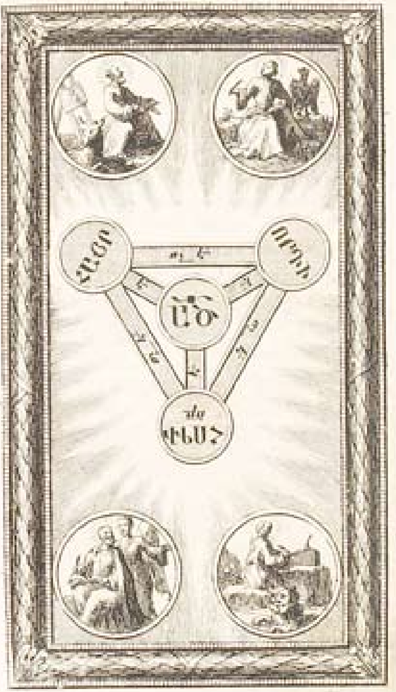
ԱԾ
ոչ է

Ո՛չ. Ոչ երեք Ա̃Ծք. այլ մի Ա̃Ծ, և երեք Անձինք.
Այս է կրօն Աստուածպաշտութեան. Այսպէս գրեցին Մարգարէքն. այսպէս գրեցին Առաքեալքն.

Հ. Որպէ՞ս արար Աստուած զարարածս՝ և զանեղծնուածս.

Պ. Անճառելի խօսիւ. զի նա ասաց՝ և եղեն. հրամայեաց՝ և հաստատեցան. Սաղմ. 148. 5.
Եւ արդ՝ Ա̃Ծ նախ ասաց. եղիցի լոյս. Բ՛. եղիցի հաստատութիւն ի մէջ ջրոց. Գ՛. ժողովեսցին ջուրք ի ժողով մի. բղխեսցէ երկիր զբանջար խոտոյ. Դ՛. եղիցին լուսաւորք ի հաստատութեան երկնից. Ե՛. հանցեն ջուրք զեռունս շնչոց կենդանեաց. Զ՛. հանցէ երկիր շունչս կենդանիս ըստ ազգի չորքոտանիս. և եղև այնպէս.
Այսպէս ասաց Ա̃Ծ.
Արարացո՛ւք մարդ՝ ըստ պատ

կերի մերում, և ըստ նմանու-
թեան. և իշխեսցեն ձկանց ծո-
վու՝ և թռչնոց երկնից՝ և ա-
նասնոց՝ և ամ̃ երկրի՝ և ա-
մենայն սողնոց, որք սողին՝ ի
վր̃ երկրի։ (Ծն. 1. 26։)
Աստի յայտնապէս երևի խոր-
հուրդ Ամենասուրբ Երրորդութեան.
զի բառս այսորիկ Արարչին՝ և ս
ըստ պատկերի մերում, յայտնեն զյո-
գնութիւն Անձանց Աստուծոյ։
Նաև յայտնապէս երևի՝ զի
մարդն բանաւորեցաւ ըստ նմա-
նութեան Աստուծոյ՝ զի մարդն
տիրէ՝ և իշխէ երկրի. և ըստ նմա-
նութեան Երից Անձանց՝ քանզի
մարդն ունի կարողութիւն իմաս-
տութիւն, և այլն։
Հ. Ո՞րք Են մարդոյ զօրէնս։
Պ. Արարչն Են մարդոյ երկին
զօրէնս՝ Ճանաչական, և Կրական.
Ճանաչականն՝ անմահական՝ և Հաստա-
բակ

բակ ամենայն ազգաց. եւ է յոգ-նագիրն. Նախ՝ Ղուկաս օրէնքն է Հին՝ եւ Նոր Կտակարանն.

Հ. Ո՞ր անուն անուանս գրեանս ու-նի Հին եւ Նոր Կտակարանն.

Պ. Չորս, եւ են այսոքիկ. Գիրք Օրինաց՝ Պատմութեան՝ Իմաստութեան՝ եւ Մար-գարէութեան.

Թէ զ որինակ 'ի Նորում Կտակարանի.

Չորք Աւետարանքն՝ են Գիրք Օրինաց. Գործք Առաքելոցն է Գիրք Պատմութեան. Պօղո-սի՝ եւ Կաթուղիկեայց թղթոցն են Գիրք Իմաստութեան. Տե-սիլքն Յոհաննու՝ Գիրք Մար-գարէութեան.

Սոյնպէս եւ բաժանի Հին Կտակարանն.

Հ. Ո՞րք անուանք Թարգմանու-թեան ունի Աստուածաշունչն.

Պ. Չորս գլխաւոր. Ա. Եօթանա-սնից. Բ. Հռոմայեցւոց. ըստ Եբրա-յեցւոց, եւ Գ. Ասորւոց. Ի Ասորեւոց Պատմական՝ որ է ըստ Եօթանասնից գրեն

գրին. Պարծուածական, ըստ
Հռոմայոյն. Մերնական, ըստ
Չինայոյն. Ճարտյական՝ ըստ Մի
րոյն. Վ.Եւ շինէ.
Աւուրաղեմ. որ ի ՛Նաւասարդ-
րին ՛և ի Պատմութեան՝ է քա
ղաքն Պաղեստինացւոց, ուր
Ա. զատիկն Տէ՛րն մեր Չնո Վրս
ծնաւ՝ և կատարեաց զամ Ծնո
րենութիւն, Պարծուածօրէն և
ի Հռոմայոյն է Վ.Ծ Մ Ը Լ.կե
ղեցին՝ և ժողովուրդն, որ գոյ ՛ի
մ՚ի աշխարհին. Մերնականօրէն
և ի Չինայոյն՝ է Արդյութեան
Ա.Ջ ի Մարոց. Ճարտյականա
պեն՝ և ի Միրոյն՝ է Արդար՝ և
սուրբ Հոգի մարդոյն.
Հ. Պ. Խաւծ ո գմեց դարս Տի.
Պ. Պխաւծմ և աւծմ մի ի մոգէ
Ա. ուղին գարն է յԱ զամեր
մինչև ՛ի Ք. րհեղեղի մերզն տա
րիք. 1656.
Արկրորդն՝ զնի Ք. րհեղեղին
մինչև ց՛ 75 ամն Աբրահամու,
յորում խոստացաւ նմա զաւակ
են

են ամք երեք հարիւր վաթսուն և.
Երրորդն՝ յամէ 75 Աբրահա-
մու մինչև յԵլն Իսրայէլի յԵ-
գիպտոսէ. ամք 430.
Չորրորդն՝ յԵլիցն Եգի մինչև
գ՛երրորդ ամն Սողոմոնի՝ յա-
ռաջ քան զշինել տաճարին 519
Հինգերորդն ՚ի չորրորդ ամն
Սողոմոնի, յորում հիմնեցաւ
տաճարն՝ մինչև ՚ի 21 ամն Կիւ-
րոսի. կամ մինչև ՚ի յետին Գե-
րութեան Հրէից. ամք 474.
Վեցերորդ դարն է ՚ի յետին
գերութենէն Հրէից մինչև ՚ի
Ծնունդն ՔՐԻՍՏՈՍԻ. են
ամք 538. Լինին ամենն յԱ-
դամայ մինչև ՚ի Ծնունդն Ք.Ի
3983. և ՚ի Ծննդենէն Ք.Ի
մինչև ց՚այսօր են ամք 1699.
Հ. Քաջերթէ՝ ունիմ ես հաւա-
տս Քրիստոնէութեան. որդ՝ ա-
սա ինձ, զինչ է Հաւատ Քրիս-
տոնէութեան.
Պ. Ե՛ հաստատուն հաւատով
հաւատալ թէ՝ ՔՐԻՍՏՈՍ
Ա

Է ՈՐԴԻ ԱՍ
ՏՈՒԾՈՅ. և
ՓՐԿԻՉ աշխարհի
յը. ըստ Ա̃ծային բնութեանն
է Ա̃յ, Որդի Աստուծոյ և
Երկրորդ Դէմն Ա̃ծուն՝
խն՝ ըստ Մարդկութեանն,
որ անձնաւորին միաւորութբ՝
միաւորեցաւ ընդ Աստուա
ծութեանն, է Փրկիչ մեր
և ընդհանուր աշխարհի.
զի յղացաւ 'ի Հոգւոյն Սրբոյ.
ծնաւ 'ի Մարիամայ Կուսէն.
չարչարեցաւ, խաչեցաւ՝ և մե
ռաւ վասն մեր փրկութեան. 'ի
ջեալ 'ի դժոխս՝ ազատեաց զդան
արդարոց հոգիս. յարեաւ 'ի
մեռելոց. համբարձաւ 'ի յեր
կինս. նստի ընդ աջմէ Հօր Ա̃յ, և
գալոց է 'ի դատել զկենդանիս՝
և

և զԹռուևալս. որք միանգամայն
են չորք Հանգամանք Հաւա
տոյն, զոր մեք յԵկեղեցւոջն
միաբերան ասեմք։
Հ. Որքանապատիկ է Հաւատ
Ք. Երկպատիկ. այսինքն՝ Կեն
դանի՝ և Մեռեալ Հաւատ։
Կենդանի հաւատն է հանդերձ
սիրով և բարեգործութեամբ. բայց
Մեռեալ հաւատն է առանց սի
րոյ՝ և բարեգործութեան։
Ուստի՝ մեռեալ հաւատով
կարէ որ հաւատալ զԱ̅Ծ̅, նաև
հաւատալ Ա̅Յ̅. բայց՝ ոչ կարէ
հաւատալ յԱ̅Ծ̅, զի առ այս պա
հանջի Կենդանի հաւատ, որ է
ը̅ սիրոյ մէջ կատարեալ։
Որովհետև հաւատալ զԱ̅Ծ̅ է և
Նշանակէ Թէ՝ գոյ մի Աստուած
երկնի՝ և երկրի Արարիչ. զոր
և Դևք հաւատան՝ և սարսին։
Յակ. 2. 19. Հաւատալ Ա̅Յ̅, է
հաւատալ բանից՝ և պատգա
մաց նորին, զի ի՛ նմանէ ասա

ցան

ցանս. այսպիսի հաւատ կարէ ող ունիլ առանց սիրոյ և բարեգործութեն. իսկ՝ հաւատալ յԱ՛ծ և հաւատալով զԱստուած սիրել յԱստուած յուսալ՝ և Աստուծոյ Պատուիրանացն հնազանդիլ.

Հ. Քանի են Չորք Հանգանակքն՝ և Հաւատամքն, որ յԵկեղեցւոյն միշտ ասի.

Պ. Այն երկոտասան յօդք, ըստ թւոյ Երկոտասան Առաքելոցն՝ բայց՝ Հանգանակ Հաւատամքն կարէ յերիս գլուխս բաժանիլ այսպէս.

Առաջին գլուխն է Խորհուրդ Ա՛ծութեան՝ և ամենասուրբ Երրորդութե՛ն.

Երկրորդն՝ է Խորհուրդ Տնօրէնութեանն Ք՛ի.

Երրորդն՝ խորհուրդ ընդհանուր՝ և սբ. Եկեղեցւոյն.

Հ. Ո՞րն է ատեանն՝ Համագումարի. և քանի՞ ցեղ Հաւատոյ Համագումարի գոյ.

Պ. Համագումարական ատեանն՝ է ժողովն Հոգևորական. զի յորս Հաւատարմին Հաւաքեցան, և ՚ի նմին վայրս ժողովեցան յԱտենականաց, Սբ Պետրոյ. և զոյ քառասնաւորին Համագումարի Հաւատոյ, այսինքն. Համագումարն Առաքելոցն՝ որ եղև ատՀմանեալ յԱռաքելոց յամի Տեառն 49.

Երկրորդ՝ Համագումարն Նիկիոյ Ժողովոյն՝ զոր 318 Սբ Հարցն յամի Տն 325 Ընդդէմ Ա.րիոսի և Ա.րիանոսաց Հերետիկոսաց Հաստատեալ սահմանեցին.

Երրորդն՝ է տասնեակն ՚ի Սրբոյ Ս. Թադէոսէ Տ. Լեւոնդեանցն Նորակերտեալ, յամի Տն 333.

Չորրորդ Համագումարն Հաւատոյ է Կոստանդնուպոլսեցւոց Սբ Ժողովոյն, զոր 150 Սուրբ Հայրապետացն սահմանեալ՝ և Հաստատեալ՝ զՀաւատն Ընդդէմ

Մա

Մակեդոնի, և Համախոհացն,
յՄ.Թ Տեառն 381։

Հարց՝ և Պատասխանի Սուրբ Սամուէլեան 'ի մէջ Հայկայ՝ և Պօղոսյ։

Խորհուրդ Թեւոյ խնամողոյ ողջև ողջ Օրինակ։

Օրինակ Գ․ Թևոյ։

Հայկ։	Պօղ։	
Խորհեաց․	Խորհեցայ․	4։
Լուսավորութեան․	Լ. բոլն․	12,
Կրակն․	Կրեցք․	6.6,
Ի՛ հաւատոյ կեանքը․	․․․	
Օ մեռ կեանք քա	Լ ․․․	
մինն եռամսյութեան․	․․․ 18,	

Օ մարդն ըննեալ
ումի բաղմանց ութեան․ Օ ․․․
Սուրբ քայ առաջին
խորհուրդ Թեւն էր 4․ Լ․ ․․․
Օ է ․․․ ․․․ ․․․ ․․․, ․․․
․․․ ․․․ ․․․։ Օ

Օրինակ Փոքր Բանից.

Հայկ. Պօղ.

Խորհեր. Խորհեցայ. 3.

[illegible] Աշխա. 9.

Կեանք. [illegible] 5, 4.

[illegible]

[illegible]

[illegible] 15.

[illegible]

[illegible] 3. [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

կիսելն՞ զերկուս թիւս պահէ՛ ի
մտի, որք են թւոց ընկերացն յե-
տոյ խառնել Պատուականութ.

Պատուէր Բ. ... թւոց.

Խորհիր.	Խորհեցայ.	4.
Աշխարհագրականս.	Ամբողջ.	12.
Կիսել.	Կիսեցի.	6, 6.
Մնացորդն է.	է Անպակաս.	

Մ՞ին բաժինն Աշխարհագ-
րականս. կէսն. 18.

Կիսել.	Կիսեցի.	9, 9.
Մնացորդն է.	է Անպակաս.	

Կիսած իւր մին բաժինն
զանկի ինն ունի. Ո՞ւ գիտէ.
Ապրեսն՞ զոյ առաջինն խորհած
թիւն էր 4. Առաջնոյ էր
Օ... ...՞ ... 9, ... 4.

Օրէնք Գ ... թւոց.

Խորհիր.	Խորհեցայ.	3.
Աշխարհագրականս.	3	9.
Կիսել.	Կիսեցի.	5, 4.
Մնացորդն է.	Զէ.	

Ա...՞ ... ... ՚ի ... ...

Կիսած ի մեծ բաժինն Աշխա-
րհագ

երկրպատկեամ․ պատիկէ․ 15։
Կիսէ․ Կիսեցէ․ 8, 7։
Բաղրադրե՞լ կիսամեծ․ Չէ։
Բա՛ ՝ իշխաննուղամ ՚ի մեծ պաշտէն մեր
կաս Բեթա։
Բ․ անի՞ ցանկ կիսամեծ իմեծ քա
ժինն․ Լուսանգ 4։
Մարմնին քո սառուցին խորհուածն
էր 3 Թիւ․ Մարթ է։

Բ․ Ա․ Երգ։

Խորհեամ․ Խոստոյ․ 3։
Կրկնեամ․ Կրկնեցէ․ 6։
Դուեր վերայ դեա․ Դրէ․ 10։
Հնգամեայ բազմապատի․ Բազմապատիկ 50
Կցեամ հեամն 12․ Եղեցէ․ 621
Տասնամեայ բազմապատի․ Բազմապատիկ՝ 620
Բ․ անի ե ողջն․ Մէջ հոգէոր 201
Լուս յետոյ բաժանելոյն մնայ բաժա-
նում՝ 320 ՚ի 620 Թիւղուն, մնան
300․ մարմնին խորհեալ Թիւն էր 3

Բ․ Ա․ Երգ։

Մ՝ խորհ արամ․ Մ՝ նոր արարէ․ 5։
Կրկնեամ․ Կրկնեցէ․ 10։
Հնգ․ ես դներ վերայ․ Դրէ՝ 15
Հնգամ

Հռոմայ թագաւորաց. Նիսան. 75.
Պեփր Հեման 10 նաւ. Պետր. 85.
Տաճկաց թագաւորաց. Նիսան. 850
Վրանէլ է ամենայն. Մեծ հաշւոյ 50

Աշխարհիս եւ մնացեալ բաժանում 350 ի 850 թուական, Մնան 500. ուրեմն քայ խորհրդ թերթն եր 5.

Պատրաստեան խորհրդ ասող Շարա թան.

Խորհուր. Խորհրդոյ. Մարտի.
Ըստ թերթն կրկնեալ. երեքեակ 12
Աքսորեալ արքն 5 թիւ. արքայ 17
Տաճկաց Հռոմայ. Նիսան. 85
Տաճկաց ամենայն եւ. Նիսան՝ 850.
Վրանէլ Հարիւր ուսիս. Մեծ.
Աշխ ամեն մնացեալ 200 կամ՝ 250 գումար հզօր, Մնան 600. ուրեմն մեջերորդ օրն, այսինքն՝ Մար բաթ օրն է, քայ խորհրդ օրն.

Նախադասութիւնք.

Նա մեռաւ զ կենն իմ. զ... իմ մնաց զհայրն իմ.
Մեռեալ է, եւ ոչ թաղեցաւ. յերկ երկիր, եւ ոչ հանգեաւ ի հանգիստ.

Աշ-

Սենաց եմ պատճառ, և մահու տուիք. մերձ եմ յՍ.Ծ., և ոչ հեռի ՚ի բազմանայէ. գինին.

Մ՚ինչ կենդանի էր՝ խօսս ուսոյր, երբ մեռաւ՝ մի մարդոյ եկեր.

Սոխակն իւր ձայն է.

Խաւան մերձեցաւ յանկողինս հանգչելոյ. առէ հանեսցեն, մի՛ մեր ձեռաց յիս՝ զի կայս եմ.

Ս.Բեն՝ ոչ ունի չՍ.Ծ. յաւալ եղեալ ՚ի հող.

Նամ, որինչ եր. չէ՝ որինչ եմ. արդ առիմ երկարանիլերն.

Նան Վ.ընձառ.

Տղայոյն Չափաբանութիւնք.

Նորամ մի հաւ արածեր ՚ի գաւառի. և յանգամեն ընդ այն այլ միւս հաւուն, ողջունեալ զնաա՛ ասաց. քարիւ ձեզ հարիւր հաւ. և նորա ասացին. մեք ոչ եմք Ճ հաւ. այլ՝ մեք. և քան զմեզ. և քան զմեր կէսն. և կիսոյ կէսն. և դու ես ընդ մեզ. ապա լի նիմք հարիւր հաւ. արդ՝ խմա քանի հաւ էին ՚ի գաւառին. 36.

Վ.ա

Պ. տուատուն մարդ գնացին 'ի բաղնիս։ Բաղնեպանն էառ 'ի նոցանէ 40 ստակ. բայց' երեք տեսակ մարդ էին բաղնիս գնացողքն. մին տեսակ մարդն հատոյց կէս կէս ստակ. մինն' մին մին ստակ, և մին տեսակն' երկու երկու ստակ։ Եթէ կամիս խնանալ թէ' յամէն տեսակէ քանի մարդ կային 'ի բաղնիսն. էին 20 մարդ' կէս կէս ստակ տուող. 10 մարդ' մէկ մէկ ստակ տուող. և 10 մարդ' 2, 2 ստակ տուող։

Մ՛ին մարդ ունէր իւրն հետ մին գառն, մին գայլ' և մին խուրձ խոտ. իբրև եհաս 'ի գետափն ՃԸ գետն անձնաս անցոյց չհասորաէս. յառաջ անցոյց զգառն միայն, յետոյ' զխոտն միայն' և եբեր յայսկոյս կողմն գետոյն զգառն, թողեալ անդ զխոտն' անցոյց զգայլն միայն, այսուհետև' և զգառն վերստին անցոյց։

Չոր եր անն որ հետաց զմնունեան' և ասէ. այրքիս' որքան այրք

ցար

ցարք, և այլ այնպիսեան նշանս, և ընդունելս այնպիսեաց. նաև՝ Պատուական յամենայնի քեզ զմիտն ՚ի պատճառս խնդրոյ, որ լինիս հարկաւորապամանոյ։ Թէ կամիս խնդրել՝ որ քանի ամենայն մնացորդն այս։

Նոր ուսանելոյ, և երկու ամանոց։

Մ՞ին մարդ ունի մին ութ գործանոց աման՝ լի ձիթով. կամի կիսել զայն ձէթն, և ունի երկու այլ ոչինչ ամանս, մէկն 3 գործանոց և մէկն 5 գործանոց։ այս երկու ամանովս զայն ութ գործ ձէթն ասա՝ որպէս կիսես։

Նախ լից 3 գործանոցն՝ և թափէ՛ ՚ի հինգ գործանոցն. դարձեալ լից երրորդանոցն՝ և թափէ՛ ՚ի հինգանոցն, և մնաց երրորդանոցումն 1 գործ. թափեա՛ զհնգանոցն որ լի է, ՚ի մէջ ութանոցին, և զմի գործն՝ որ մնաց յերրորդանոցն, լից ՚ի հնգանոցն. յետոյ լից միւսանգամ 3 գործանոցն՝ և թափէ՛ ՚ի հնգանոցն. և լինի 4 գործ ՚ի հնգանոցն՝ և 4 յ՚ութանոցի մէջն։ Այս

Սապէս՝ չորս քարիւ կարելի է ա-
մենայն ինչ կշռել՝ ՚ի մէկ դրա-
մոյէն մինչև ՚ի 40 դրամոյն․
բայց՝ չորս քարըն իւրէն այսքան
դրամնոց․ 1․3․9․27։
Նոյնպէս՝ հինգ քարիւ՝ կշռելի
է ամ՚ինչ ՚ի 1 դրամոյէն մինչև
՚ի 121 դրամոյն․ և հինգ քարն
իւրէ այսքանանոց․ 1՝ 3, 9, 27, 81։
Նոյնպէս՝ վեց քարիւ կարէ ոք
կշռել զամ՚ինչ ՚ի 1 դրամոյէն
մինչև ՚ի 364 դրամհանն․ վեց քա-
րինքն իւրէն այսքանանոցք․ 1․3
9․27․81․243։
Ս[illegible] 3 [illegible]
[illegible]
[illegible]
Իւրէն չ ամենին՝ Մ․րամ Հայկ և
Տիգրան խաղացողք, ևոյ՝ Մ․ր
ւակ չորրորդ ամենն խաղի գաւառ
կող՝ կամ մարդարէ։
Իւրէն և ՚ի մէջ խաղացողացն
3 կոր․ թէ՝ փայտեայ՝ և թէ՝ քա-
րեայ, կամ յայլինչ նիւթոյ իցէ
իրն դատելի․ ամէնք թէ՛ իւրէն

մին

մին հայելի . 1 գաւազան . 1 խնձոր
կամ՝ այլինչ իցէ՝ ՚ի հանդիսին .
Իսկ ես ՚ի մէջ Խաղացողաց
24 մանր քար՝ կամ սիսեռն՝ և
կամ այլ մանր ինչ՝ որ համարի .
Ձեռօք Առաջին որ է գաւազանօն
՚ի մինի խաղում ասպիլն՝ և պահի
ցէ զանուանս երից գաւազանին իւրոց
ապակիսն Այբուբենի գրովք .
Ա . Բ . Գ . իսկ՝ զերիս խաղս
յօդանձնն ՚ի մինի խաղում ձեռի
ցէ այսու կարգաւ . 1 . 2 . 3 . որ է
առաջին . երկրորդ . և երրորդ
անձն . Արամ, Հայկ՝ և Տիգրան
կամ՝ ովքեր իցէ .

Իսկ յառաջ քան զ գաղել երից
խոսյն յերից անձանց՝ Առաջին
որ է գաւազանօն , ՚ի միջի եղեալ
24 համարելի մանր քարանցն առ
ցէ առաջնոյն մին քար . երկրոր
դին՝ 2 . երրորդին 3 քար տայցէ .
Ապա՝ Գաւազանն տայցէ երից
անձանցն զայս պատուէր . ովք
՚ի ձեռք Թագաւորին Ա. , առցէ
՚ի միջի եղելոյ 18 քարանցն զայն

քան

քանքար՝ որոյն թիւն ունի . որ
գտաւէ Բ., երկիցս այնքան քար
առցէ՝ որոյն թիւն ի ձեռն իւ-
բաժանունի . իսկ՝ որ առնու Գ.,
զորս անգամ այնքան քար կալցէ
որոյն թիւն ունի . մնացեալ քա-
րինս թողցէն ՚ի յայանի, և ՚ի
բացանեղունք . որ ընծի անխախտ
մինն յայս թուոյս 1.2.3.5.6.
7. Հետոյ՝ թիւն Բ. ըշակ զերիս
իւրան, և զերիս անձինն քարէ որ
զմտաւածեալ՝ և առեալ կար-
գաւ ՚ի մինի իւրում, հետամտայ
ցէ առկաւ իւր՝ մինչև երկրեան
անձինն զադեցէն զերիս իւրան
Զ հաճոյից իւրեանց, և կոչեսցի
թիւն ՚ի սոսա զմիթի եղեալ քարան
և ՚ի գուշակութե մնացեալ քար-
անցն, թէ՝ ով զինչ գաղեաց .

Եթէ Բ. ըշակ գառնայ՝ և տեսա-
նէ զմիթի մնացեալ քարան . թէ
մին քար է մնացեալ՝ առաջինն
ունի Բ. . երկրորդն ունի Գ..
իսկ երրորդն ունի Ա.. իսկ՝ մնա-
ցեալ քարանց գուշակութե տես
յ՚աղիւսակըս .

Բ.ա

Վերջին	Մանկանց	Իրք
	1	Մ։
1	2	Ր։
	3	Գ։
	1	Ր։
2	2	Մ։
	3	Գ։
	1	Մ։
3	2	Գ։
	3	Ր։
	1	Ր։
5	2	Գ։
	3	Մ։
	1	Գ։
6	2	Մ։
	3	Ր։
	1	Գ։
7	2	Ր։
	3	Մ։

Մայր քանն առ այս ամառ բաւՀեացի վասն աղքատական խառքիս։

Գաւան

Պատուն Լուսնին, որ է՝ դեմսն ձեն
Պանծացուցեան.

Լահճիւն.	1
Պարզն դախիլ.	2
Պարզն խարիջ.	3
Ջամաաթ.	4
Ուքլայ.	5
Փարահ.	6
Ինգիս.	7
Հումրա.	8
Բայեազ.	9
Նուսրաթ ի խարիջ	10
Նուսրաթ ի դախիլ	11
Աթաբի խարիջ.	12
Աթաբի դախիլ.	13
Նախլղաթ.	14
Իջթիմաւ.	15
Տարիխ.	16

Ընու.

Ծնունդք՝ Ձեռք՝ և Թռիչք՝ Սա
մին համարով են 16. ըստ որում
վերոգրեցան.

Որք միանանն գրովք շարեցան
գար՝ և զոյգ կէտս ունին, իսկ
այլ գրովքն կենտ ու՝ և անզոյգ
կէտս ունին.

Նախանդաւէ 16 Սամի ձևքն՝ 96
կէտս ունին. և մէկ խաղն երկու-
կէտ համարի.

Ի 16 ձևոյն այլքն ասին գախիլ
և են. 2.7.11.13. այլքն՝ խա
րիջ՝ 1.3.10.12. այլքն՝ ասին
թաբիթ, այս՝ հաստատք 4.8.9
15. այլքն՝ մունզալիք 5,6,14՝16

Ներգաւկան առանն է 10.11.
Լուսնոյն՝ 4.16. Լուսնթագին
1.2. Լուսաբերին, 3.14. Փայ
լածունին՝ 9.15. Հրատին՝ 5.8.
Արևակին՝ 6.7.

Սուրբ առանն է 2. Ջրոյն՝ 10.11
Ծրբանարին՝ 1. Խեցգետնոյն՝
8.14. Առիւծոյն՝ 9. Կուսին 16
Կշռին՝ 13.15. Կարիճին՝ 5.
Աղեղնաւորին՝ 3.7. Այծեղ

քերն՝ 12։ Գործոսին՝ 4։ Չը
կան տունն է Ֆարա։

Մորքանենչայ կերպիւ ինչ էր վերբահատու լինել Մահաջարու թէ արհեստին՝ ով և այլ Նինց ագնարանութէն անառակացն․ զր Գրաղիւթութէն, Օգագիւ թութէն, Հրաղիւթութեան, Ոսխաղիւթութէն, Մաղաղիւ թութէն, և այլ գուշակէլ իրաց Կուշակութէ․ պարտի իմանալ զերկոտասան տանց երկնից եւ թիւնն․ որոց Ձեռն, և մեկնու թիւնն կարճառօտաբար այս է,

Երկոտասան տանց երկնից Ձե ակերպութիւն՝ Ը Միզօրեայ, և Մերջանորդ գիծ ան՝ բաժանի Իւրոս հաւասար մասունս․ զր՝ Արեւել Մ.րեմուտ Հիւսիս, և Հարաւ։

Իւրաքանչիւր մասն յայլ երիս տունս բաժանի․ որոց անուանք և զօրութիւնք են այսոքիկ։

Առաջին մասն կոչու յա

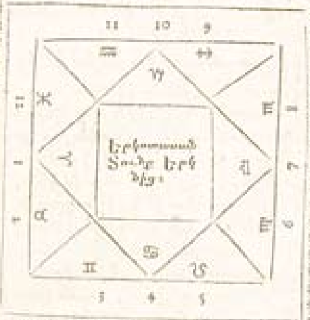

րեւելից մինչեւ 'ի յԵրկնամիջակ կէտն, համ 'ի միջօրեայ գիծն.

Ունի 12. 11. 10 տունսն.

Այս մասն անուանի Արեւելեան, Գարնանային, արական, մանկական, եւ արիւնեայ.

Երկրորդ մասն կոչուի յԵրկնամիջակ կիսոյն մինչեւ յԱրեւմուտ եւ ունի 9. 8. 7 տունսն.

Այս քառորդս անուանի Հարաւային, ամառնային, իգական, եւ

րի

բիտասարդական, և մաղձոտ։
Երրորդ մասն կալնու յ՚արևմը-
տից մինչև յ՚եթերական կէտն։
Այս մասն ունի Ճ. Է. Գ. աստիճան.
և ամուսանի արևմտեան, աշնա-
նային, արական, և սևամաղձ։
Չորրորդ մասն կալնու յ՚Եթե-
րական կէտէն մինչև յ՚արևելս։
Սա ունի Ճ. Ձ. Է. աստիճան. և ամու-
անի հիւսիսային, Ձմեռնային,
սուղական, և մաղասատ։

Մարմնին տուեալ աւուր արևե-
լեան անկիւն, Վասմարդպետ,
Հասարակ զօրեղ՝ և քաջոյժ. նշա-
նակէ զՀոգւոյ՝ և զմարմնոյ կեր։
Երկրորդ տունն աւուր՝ յաջորդ,
և մերձաւոր անկիւնաւորաց.
նշանակէ զկեանս՝ և զապրանս։
Երրորդն աւուր անկ՝ և փառոյժ.
նշանակէ զեղբարս՝ Համահարշն
և աղանդս, կամ կրօնս.
Չորրորդն՝ առաջական անկիւն.
նշանակէ զհնացական բարիս, ըզ-
հայր՝ պապ, և զժառանգութիւն
՚ի մեռելոց։

Հինգ

Հինգերորդ տունն ձայնի յա-
ջորդ. նշանակէ զաւակս՝ և զխըն-
դութիւնս։

Վեցերորդ տունն կոչի՝ անկա-
րեւմտեան, և վատթար. նշանա-
կէ զհիւանդութիւն՝ ծառայս՝ և
փոքր կենդանիս։

Եօթներորդն անուանի՝ անկիւն
արեւմտեան, և նշանակէ զմահ
զկին՝ և զ յայտնի թշնամիս։

Ութերորդն՝ է յաջորդ, և նշա-
նակէ զժառանգութի՛ մեռելոց։

Իններորդն՝ է անկ, և վատթար.
նշանակէ զկրօնաւորութի՛, մե-
ծութի՛, և զերկար ճանապարհ.

Տասներորդն՝ է անկիւն երե-
բակեան, և նշանակէ զիշխանութի՛
պատիւ, հնարաւոր խօսութիւն,
և զաւակս։

Մետասաներորդն՝ յաջորդ ձայնի
և նշանակէ բարեկամութիւն և
քաղաքախօսութիւն։

Երկոտասաներորդ տունն ասի
անկ, և վատթար. նշանակէ զգաղ-
տնի թշնամութի՛, տխրութիւն,

բանտ

բանտ և մեծամեծ անառողջութե,

Սեպտեմբերի 16 մտանէ Սունբ.

Լուսին. ցնծութե, խնդութե, ողջութե, օգայիւն, և արքայան.

Մարսի գախիր. բռնացուած, ներքսաու՝ և միշտ բարի.

Մարսի խարրիք. կորուստ, ար տաքսատու՝ և միշտ չար.

Բանաւաթ. ժողովուրդ, հաս տատութե, և բախտ.

Զօղլա. բանտ, ներղութիւն՝ եր կաթ, գող՝ և հող.

Փարա. մանուկ, գեղին, մա տաղ՝ և կապուտ.

Ջուհրա. կարմիր, և չեկ.

Լայեաղ. սպիտակ, և լուս.

Աուտարաթի խարրիք. սակաւ բախտ՝ թերիօգնութիւն, նաև միշտ չար.

Աուտարաթի գախիր. լի օգնութե մեծ բախտ, և միշտ բարի.

Զաթարի խարրիք. արտաքսա նեմ, տուաւ մլշտայիւն՝ և միշտ չար

Զաթրի գախիր. ներքսանեմ, գլուխ մլշտայիւն՝ միշտ բարի.

Լախչաթ

Լախըյաւթ. գեղեցկադէմ՝ և կոյս Քրոյին.
Իջթեմա. շաղկապ՝ միաւորութիւն և մեծ ուխտ.
Թարիխ. Ճանապարհ Քրոյին.
Աւարտութեան Իմաստնոյն երկրորդ մանց Հնարագիտութեան.

Օրէնք Ռամլի 'ի ըմեանս՝ ըղ տասն մէջ տանանն. և ամե զտասն մէջ երրորդ տան կենդանեկերպն, թէ՛ զի՛նչ է. գի՛ր զայն կենդանեկերպն յ՚առաջինն՝ յ՚արեւելեան անկիւնոյն՝ և 'ի մտանդէս տան երկրորդ ինն կամարին. աշխարհնուոյ կենդանակերպան գի՛ր ընչ հետեւեալ տանեան՝ այսպէս ճը կարգին.

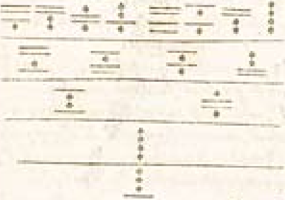

Տան վեցերորդ տանն է Յա
ճախի խարիջ․ որոյ կենդանա
կերպն է կշիռն․ ուրեմն դնեմք
յ՚առաջին, և 'ի ժամանակախառնակ
տանն զկշիռն․ յ՚երկրորդ տանն
զկարիճըն․ յ՚երրորդ տանն զա
ղեղնաւորն, և զայլ միայն կեն
դանակերպսն ըստ հետևեալ երկ
նաձևի աստանօր ըստ կարգին․

Սակէս վասն մոլորականացն․
Օւրկ զամն 'ի լեմն զ 16 տանս
և զկեանս երկոտասան ժամա
բաժանեան․ որինչ միոյ՝ գիր
յայտարարութեան տան, քանզի
է թիւն․ ցՙ թէ 1 միոյ, յ՚առա
ջին տանն գիր․ թէ 2, յ՚երկրոր
որդ տանն․ թէ 12, յ՚երկոտա
սաներորդ տանն գիր, և զայլսն
աւելորդն 'ի մոլորականաց կար
գեն, որ յ՚այսմ այս հետանիւսայի
տեառ կարգաւորի․
Մերկանն, լուսին, լուսաւորբ,
փայլածու, երևակ, լուսնթագ
հրատ՝ գլուխ և տուտ վիշապին․
Մարս անիս զ զուշակել ըստ ար
հետանի քում․ Տե

Տէրութիւն, և իշխանութիւն ծովզրաստեղայն, թէ՛ մըք որոյ՛ յ'որժամ, կամ՛ որպէս աւերիցէն երկոտասան կենդանակերպիցն անս զորինչ գրեցինք 'ի պատճա կան Տօմարի մերում, որ մանա գրեցաւ՝ Ժամանակագրութեան Հնդէ տանս Մ.նոյ. և տպեցաւ յՄ.մի Տն 1699 յՄ.ստերդամ քաղաքի

Աւրգումն առ. այս մասս՝ և այժմ բավ. կայք: Եւ այլ առնուի կենդանեացն՝ ... Աստուած ծնեն:

Բոլոր ամենայն կենդանեաց:

Բոլորն է արասատական՝ հաճոյա կան, ընտանեական, յաղթական՝ հզօր՝ արդար՝ գթօտ՝ հպարտ՝ և գիշատող:

Փիղն կամ Փիլն է խոշէմ, դան աճման՝ և նախանձայոյզ:

Աղուեսն՝ վրէժխնդրու, և զայրա ցող:

Լորթեայրն՝ կամ ձին է փափկափառ կան, մեծամիտ, ներողական՝ առ յաւօղ՝ արտածող՝ և մտապարծ:

Լ․ձ

Լուծանէ աղտեղի, խոռնի, ծուլ՝
հլու բղխախոհ, համբերող՝ ան
դդայ՝ և երկայնամտեայ։
Սարսափն՝ որ է վայրենութիւն, գժ
նեայ՝ և արիւնահեղ։
Խոզն՝ վաւաշոտ՝ երկրասէր՝ ան
յագ, խուլ, աղտեղի և բղխախոհ։
Նանձն՝ ամբարտաւան չարաուխտ
մկրտաչ՝ գոռոզ՝ նենգաւոր՝ վրէ
տահ, և երբեմն երկչոտ։
Առիւծն՝ որկրամոլ՝ կլանող՝ խստա
բարոյ՝ բղխախոհ, կատաղի՝ վայ
րաբնակ, խորամանկ, նենգաւ
որ, կեղծաւոր՝ և չարաշահ։
Գայլն՝ անհաշտ և յափշտակօղ,
Աղուէսն է խափշիկ՝ նենգաւոր
չարագործ՝ և գարանող։
Կապիկն՝ նենգամիտ՝ խաբեբայ՝
բղխախոհ, բամբասող, ոխա
կալ՝ հեղձող՝ և սրտայօղ։
Շունն՝ բարկացող՝ և ագահ։
Կատուն՝ գող՝ գաղտաւ փոքրա
հոգի, և չարագործ։
Մուկն՝ քսու, և չարօղ։
Նապաստակն՝ երկչոտ և զարթի

Կոզ.

Սաղձենի՛ գաղտառ՝ և վերուցորի՛
Պորտն՝ զցուիչ և վայրահնչու.
Օձն է խորամանկ, և եղջայրս տեսայ.
Սորին՝, յըրաւեցու և կշտամբող՝
Ոտանն՝, զցուիչ՝ և տրմարդի.
Սերամարգն է փառամոլ.
Բարգիկն՝ բութ և ուսումնատ,
Բոծիչն՝ ամբարիշտ և կռինոզ.
Փոյլայն՝ ծոյլ՝ և անգործ.
Յէնն՝ անիրաւ և բազմակեր.
Բազուան՝ անկիրթ և յեղյեղուկ
Բնծեղն որ է Սպաղազակն՝ ընչա
գար, և շողոքորթող.

Բժանութիւն Բնծղխաւան Պետրոսի.

Սահմանք.

1. Օսկոսրն խորովեալ՝ և թըզ պնձեղն ի մեղր թաթախեալ կեր.
2. Մեղրով զխասարն եփեալ կեր
3. Խորովեալ բաղին ատաքատ մեղրով կեր. կամ զխարդն՝ զի նին, և մեղրն ՟Է խիար խառնեալ կեր. և կամ զնուշն աղն, և մեղ րով

րով խառնեալ. այդուցն՝ և երե կոյի ժամուն մինչ ցին դպալ կեր մինչև երեք օր.

Ս̃ան ձիւնոյ.

Ս՛ա գդեղձն՝ և շամբրեն. քա մեամ զիւրքն. յուսոյ խնեամ զկալթն որ ձիւնուն ՚ի կալթն յա մե. յետոյ խնեամ զդ...զն, որ հա նէ զերկայն զատոր՝ և զապակեակ ձիւնուն.

Ս̃ան սառնամանեաց.

Կանաչ գործան ձրաղուն եփե յերկրէն հասուցանեն՝ զուրս զայ կամ զեգեղձ խնամ եփեամ, և զբե րանոց խեխրայ գողոչուոյն կող կամ զձմանանեփն՝ և զմելուն անապակ զինուով եփեամ, և ան ՚ի բերանոց.

Ս̃ան ոճի, որ ադիւնն չաղաղէ.

Աղ կեամ զեգրեխեան՝ ոչ փոքր, և մեջ ՚ի գինեն. կամ զպարտուճ ՚ի սա ռանն երքին ըերքն, մեջ ՚ի գինեն

Ռ․ոխան ադեղոյ դեղագործեան.

Ռ՛ոխեն, մեամ ՚ի ջէնք՝ ոչ ի՛նոա-
ռաց յինդեամն. Ռ․ոխեն

Մ՛արիւն, Յամ 'ի քում երակին ողջ
Վէմ յ'իւրում պատուէր.
Մ՛արիւն, Յամ սեւեռեալ որպէս
Վէմ, երբ 'ի խաչին բեւեռեալ։

Նորին կրկնեալ.

Վասն տօնի.

Օ ուղղոյ մէջէն 3 անգամ անօ-
թիւխմեալ, լաւ մանաա.

Վասն օձահարի.

Եզգաստութեան ծեծեալ, գիր
'ի վերայ. 2. Պանիրն բարեկրա
ցանեալ արտաքեալ՝ գիր 'ի վերայ.
3 Մատուռակն՝ որ է քաղցր մա-
րմին, ծեծեալ և գիր 'ի վերայ.
4. Խնծորի տերեւն ծեծեալ՝ ե-
րեք անգամ գիր 'ի վերայ.

Վասն ջերմի.

Մրգ ստամոքի հունդ մին գրեսամ
աղա, և խառնեալ 'ի պտղոյ Չրա
գունն՝ և ած զանձդ. կամ խնծո-
րենան կեղեւն և խնկի փոշի չորեկ
ձիթով եռացեալ, և ած զանձդ եր
կու անգամ 'ի աւուրն.

Վասն ագռաւացաւոյ.

Ոչ ծածուկն ծածկեաւ. կամ թերթեալ ծածուկն՝ և մնացէ ՚ի ջրոյն. ու- պա ցանեալ յոյն կամիս՝ տատակին

Վ. . . Լ. . .

Պատուական ջուրն սա, ներքեալ գիտուն՝ և սա ՚ի վերջ եղ, կամ հզենարցեալ՝ լուր ու մրթնեան

Որ ճոց ու բառան.

1. Ա. գ. ուսի Հրապարակութեան ուր և կամիս, մեղ չի բուսանիլ.

2. Ա. ղաւանեայ լեզուն յ՚որ տեղ որ քանս՝ մեղ ու բուսանի.

3. Ը. անհ կանմնն ուր քանս, մեղ չի բուսանիլ.

4. Ա. յծու լեզուն նշագրով չա գեալ՝ ուր քանս, մեղ ու բուսանի.

5. Կատուի չորացած ազըն փո շ. արամ, մաղեամ, բարեկ քացախի հետ մածեամ, որ լեղի թանձր ծուն. ապա շփեամ զթափեղի մաղն. ու երբեք բուսանի.

Պ. ՚ի Մի. . . Պ. . .

1. Ոսկոր զմարդենեայ արմատն յ՚հերն պահէ՝ յ՚ամէն ու խածանի.

2. Ա

2. Եթէ զոր կատարածն ունի խա-ծանէ, զթթենւոյ տերեւն ծե-ծեալ դիր 'ի մէջ բոյս խածանածին։

3. Որ դեղ մահու իցէ արբեալ զատատասկին ծեծել ջուրն խմէ։

4. Օպատմանոն զարդեմ, և ըղ-ջանջն ըռնեմ. ավելը ամփոփի միջա-ասկրա բերլ մէջ խմէ լ. սկսեքն' կամ զմատաղ ջերմին. 'ի բաղում ցանկոյ ազատ լինի' առաւելոյ կաթ ծեռոց. գինու անոց քն' օգուտան ան-Ջառ, պատմանոն առա անտելոյ։

5. Կարինձին շորայուցան' և փո-շի եղեալ' կարձառաջնորի դեղ է։

6. Օձիք կարիճ հարկանել, աղ առանու 'ի բերանն' և թուքոյ ջուրը. փութով անցանի կսկիծն

7. Եւ զկարինձին կենդանի, և դիր 'ի փոքր շիշայ մի, որ լցեալ ձէ-թենի իւղով լի. որքան հրաշ-նայ այս ձեթ' այնքան ուժովա-նայ վասն կարծառաջարի։

8. Եթէ որ հարկանիցի յօձէ, 'ի կարձառոյ' կամ յայլ թունաւոր կենդանեաց. կացցէ կայծ մի հրոյ

մերձ

մերձ խառնած տեղւոյն, մինչև
թոյնն 'ի մի ժողովեալ՝ և ուռու
ցեալ՝ պայթեսցի ժայթն, և ազա
տեսցի թունաւորեալն.

9. Ուոթրէնն եփել քացախով
առ 'ի բերանդ. և զմնացեալսն
ծեծեալ՝ քսեա՛ 'ի գլուխդ. զմա
ղացկոտութիւնն տանի.

10. Եթէ որ զմազս առանձացոյ
բոյն կամ զձուս մրջմանց առցէ
և մանրեալ 'ի գինի, տացէ ու
մեք ըմպել. խնկոյն սխտորի զէրի
տայցին պիղծ թռուցանել.

11. Եթէ կամիս այխտախտացու
ցանել զանօթ ինչ՝ ծխեա՛ զայն_
պխախին ծխով ծըծմբոյ.

12. Եթէ կամիս՝ որ պտուղ մի
կրակի վերայ ոչ եռայ. Դիր զըն
տակ մի արճիճոյ 'ի մէջ պտկան.

13. Եթէ կամիս իմանալ զդաս
ճառանծնելութէ. արուն ինչ
թէ եղն. առ զջրմոյթն երկա
ցուց յ'այլ և այլ պտուղս. և 'ի
նոսա մերկ սակաւ ինչ թէեղ. և
ծածկեալ պահեսցես զամանս 9

աւպայ

առաջոյ քանց զնոսա՝ և տէս որոյ ա
մանուածն՝ և 'ի պատկան գանձիցն
որդունք, կամ այլ ժիժմունք.
Նաև պատճառ անծնելութե.
14 Ընթե որ կամի գոյնգոյն ձի
ծնուցանել. 'ի ժամն քնաւորու
թե ծածկեսցի մատանն գունա
գոյնծածկոցաւ. (ԺԶ որում կա
մի որ.) զի որպիսի գոյն ունիցի
ծածկոցն, նոյնգունակ ձիուկ
ծնանի. Նա այամ սարսափի կա
րելի է և զայլ կենդանիս փորձել
15. Ընթե կամիս որ քաղանգակ
տունն խաղողայի երևայ. առ 1
շիշայ՝ և լից ձիթենի իւղով. և
յորժամ խաղողն գեռ ծաղիկ
է, ածել ողկոյզ՝ կամ ճուիկ (որ
կարած չէ լինի յ'իւր որթեն.)
զիւր շիշայի մէջն. շիշն յ'որթն
պինդ կապէ, և թող մնալ 'ի խա
ղողաքաղն. յետոյ քաղեալ խա
ղողն՝ լից այս ձիթենի իւղն 'ի
նոր ճրագի մէջն՝ և վառեա. քո
վանգակ տունն խաղո
ղովի երևայ։

Մոմ սպիտակացուցանելոյ ձեւք։

Առ դեղին մոմ, որչափ կամիս՝ և երկու այնչափ աղբեր ջուր խառնեա՛ 'ի միասին և դիր 'ի վերայ կրակին՝ մինչև որ սկսանիցի մոմն հալիլ. յետոյ թող սակաւինչ դադարի որ բովանդակ հալեալ մոմն գայ յ'երես ջրոյն. ապա առ աման մի ապակի՝ որ արտաքուստ ողորկ՝ և կոկ լինի. զապակի ամանն թաց ցուրտ ջրով՝ և մինչև 'ի կէսն կոխեա՛ հալած մոմի մէջն, հան զապակի ամանն և իբր կպած մոմն. թող որ այն կպած մոմն սառչի. յետոյ բաժանեա՛ զսառուցած մոմն յ'ապակի ամանէն։ Այսպէս՝ այնքան կրկնեա՛ որ բոլոր մոմն յ'անօթոյ հատանի. յետոյ՝ այսպիսի կերպիւ սառուցեալ մոմն դիր յ'արեւն և 'ի գիշերային ցօղն մնայցէ ամսոյն. յաճախ անդամ անդամ շրջեա՛ զտարածեալ մոմն. և այսպէս՝ այնքան ժամանակ թող՝ որ նման բամբակի սպիտակեսցի։

Ուստի՝ եթէ արեւն իջէ տատանիկ քերով, որ հալիցէ զմոմն . երկիցս յ՚առնուլն ցօղեամ աղբեր ջրով զտարածեալ մոմն ։

Մ.Ը. Եղանակ ։

Դ. Իբր զմոմն յ՚արեւն . հանապազ որ թաց մնասցէ աղբեր ջրով՝ յաճախ ըստ զմոմն ջրեալ՝ եւ մաքուր ջրով . յետոյ զմոմն շինեա տափակ տախտակ բարակ որպէս թուղթ , որ արեւն լաւ ՚ի ներսն մտանիցէ . եւ ունիցիս պայծառ մոմ որպէս ձիւն ։

Ա.բաղադրայց ։

1. Ա. Ձուն ազաւկի . երաշխն բարի է մեղու ։
2. Ա. զմոմն՝ եւ կաթե ն . յ՚ընկեր բաց տարածեա ։
3. Ջերմն ամենայն բաներ . տաար վասարակ ռաստես ։
4. Ա. ծաղկայաս մն ըսեր . շահիս ՚ի բանեգ ։

5․ Ի կանանց մէջ բը հաստանին․ ախտակալութիւն է․

6․ Սէր անտոսանէս․ յայտն բա րի է․

7․ Պատրաստ կամ․ սուտ՝ և չէ վայր է․

8․ Ո՞ւ ունայն բարձրանաս․ ՚ի գրոցեայց սրտմիս․

9․ Ի շարժ պատրաստ կամ․ մի մարդ հարկանի ՚ի քէն․

10․ Ցողողորէ, և ուրախ․ առ նոսա զոր կամիս․

11․ Ի տանէ ճշմարիտ․ միջակ է․

12․ Ո՛չ ողջակէզ շատանայ․ հեռանոր գայ․

Սանձն աչեան ճուղել․ ձեռք խեղել․ բարձեր փակեալ․ շրջանակ շրջել․ որ սուրբ․ փակ՝ և պահպանել խոցել․ սպառնել․ տխրել, և պարտաւորել․

Մեծագրեալ Նորա շարաչայն, և հեռանալ ստորեաց իւրոց Կանոնս բաս Լուսնոյ Կենդանեաց ըստ ընթացիցն գնանս․

Ի Նեբրոյգրեալ Կանոնսուն Լ․ Նշանակէ՝ լուս․ Մ․ միջակ․ Վ․ վատ․

12. Կենդանակերպք.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Արե	ւ	վ	վ	ւ	մ	վ	ւ	ւ	ւ	վ	ւ	մ
Դեհ	ն	վ	ն	ւ	վ	ւ	ւ	վ	ն	մ	ւ	ւ
Բաղ	մ	մ	վ	ւ	ւ	վ	վ	ւ	վ	վ	վ	ւ
Շեմ	մ	ւ	մ	վ	մ	վ	ւ	վ	մ	մ	վ	ւ
Սր	վ	վ	մ	մ	մ	վ	վ	ւ	մ	մ	վ	ւ
Կարմ	ւ	ւ	մ	ւ	վ	ւ	ւ	մ	վ	ւ	վ	վ
Մերձ	մ	ւ	ւ	վ	ւ	ւ	վ	վ	վ	ւ	մ	վ

Կերպարանութիւն յառաջիկայ ցուցակաց։

Կամ զաւուրս լուսնոյն. երկնեալ զքանիս լուսնոյն. 5 Թիւ եւ ամ 'ի մէջ բաց աւուրց Լուսնոյն։ Յետոյ 5,5 Թիւ առեր 'ի Կենդանակերպսն. յայսմ կենդանակերպն Թուելով որ Լուսինն ընծայեցաւ, և նորեցաւ. կամ որ Բ.ըեղանին նրբայորէն գըամսի. և զ կենդանակերպ լուսնոյն անախազ գտցես։

Բ.այց ամէն քանակորդն է լուսնի կենդանակերպն 'ի խոյէն համարելով. այսքանակորդ համարն ցուցանէ զորոց խնդիր։

Բ.եղ օրինակ։

Յամի

Յամի Տեառն 1700. Մայիսի 30. կամիս որ իմանալ, թէ՛ Լուսինն յորում Կենդանակերպի իցէ, գտանիցես. զի Մայիսի 30՝ Լուսինն է իբր 13. կրկնեսցես զ13. լինին 26. 5 թիւես զե-րաց իբր առաւելն. լինին 31. որ ունին 6 անգամ հինգ՝ և 1 թիւ աւելի մնայ։ Կարգեալ՝ գը-տանիցէ. զի Մայիսի 30՝ Արեգակն է յ'Երկուորն. և այս առաջին կոյս լուսինս յ'Երկուորեանն նո-րեցաւ։

Արդ՝ առեր մին 5 յ'Երկուորն. երկրորդ հինգն 'ի խեցգետինն երրորդ հինգն յ'առիւծն. չոր-րորդն 'ի կոյսն. հինգերորդն 'ի կշիռն. վեցերորդ հինգն է վասն կարիճ կենդանակերպին. մնայ մին աւելորդն վասն Աղեղ-նաւորին. որեմն՝ յայսմ ամի մայիսի 30 Լուսինն մտանէ յ'Ա-ղեղնաւորն. որ է իններորդ կեն-դանակերպն 'ի խոյէն համարե-լով: Արդ՝ տես իններորդ հա-մարն

մարն Աստուածածնին, որ աւուր.
Դշաբթի պատարագ կայ. զաւ
հարկանես զոգս. Եւ միւս կանոն
նի ինն երորդ համարին աւուր.
Ուրբին Թողուլն՝ լուսն. գեղջ
րայս խաձեն՝ մաւն. բատ այսց
և գույլոն կարգաւ խմն.

Մուտ Արեգական յերկոտասան Կեն-
դանակերպսն.

Արեգակն 'ի 20, կամ 'ի 21 նե
ամենայն ամսոյս մտանէ 'ի կեն
դանակերպսն, այսինքն՝ Մար
տի 'ի Խոյն. Ապրիլ 'ի Ցուլն.
Մայիսի յ'Երկաւորն. Յունի
սի 'ի Խեցգետինն. Յուլիսի 'ի
յ'առիւծն. Նոյեմբերի յ'ա
ղեղնաւորն. Դեկտեմբերի յ'այ
ծեղջիւրն. Բայց յ'Օգոստո
սի 21, կամ 22 մտանէ 'ի Կոյսն.
Սեպտեմբերի 'ի կշիռն.
Հոկտեմբերի 'ի կարիճն.
Այլ Փետրուարի 19 'ի Ձուկն՝
Յունուարի 20 'ի Ջրհոսն մտա
նէ Արեգակն.

Ամս

Ախտաճան պատկէ, զորինչ մարդ գործէ ։

ՅԻՇԱՏԱԿԱՐԱՆ.

Ահարոնեցաւ Շնորհօք Ամենազօրին Աստուծոյ իրաւի Մակեայ Պուլանեայ Ամուսենից. ԹՐ. Երրորդութեան. Ամսեանական՝ և Աստուածաբանական Հարցման, և Պատասխանւոյ. Անտանհարութեան. Ապրոց կենդանեաց. Աժանագին ըստ կարգին գեղարդին. Աթեթևագին զարդանեաց. Աղբաղաղաց՝ և Հասարակական գործոց. մըգետակիրթ, և խաւկալարժ մերազնեաց Անկանց. ՅԱ. Փ Տեառն 1700. Որոց համօրէ՝ և ընդունելի երևեցի այս ըմծայս տպագ աշխատանք. Շնորհս զին՝ պատիւ, և գոհութի. իսկ որոց անախորժ, և քմահաճելի թեւեցի. զանմեղադրելիս առ.ցէ

զմեզ

զմեզ՝ աղաչեմք. զի ձեր եմք միշտ, և յամենայնէ՝ որքան եմք ծառայնակք, անարժան Պօղոսը Մատթէոս՝ և Ղուկաս Մա-նանդեցիք.

✤ ⁓⁓⁓⁓⁓ ⁓⁓⁓⁓⁓ ✤

⁓※※⁓

ՅԱրևելից մինչև՝ ի մուտս ա-րևու օրհնեալ է անուն Տ՟ն.

Յաղագս.

Սայ՝ անտառըն հիւլէու մէկերի գիտմն, կենտան ան մնամա կլի րիու.

Միջենէն.

Մ. օժլիս օ՛րլթու ձևարուկ ադ-օկլնքզում, բուգամըլիկ նօ՛մին Գօ՛մնի.

Յորէ.

Մ՛ջ մաշըիդ թա մաշըիը՝ սը թնւգա բաշեգ նամ խուգա-մէնդ.

Գ. իւն զօղուշըւնդէն չակ գիւն բաթանա՝ Մ՛աչանըն ադի օ՛գու լմնաս գաւըլ.